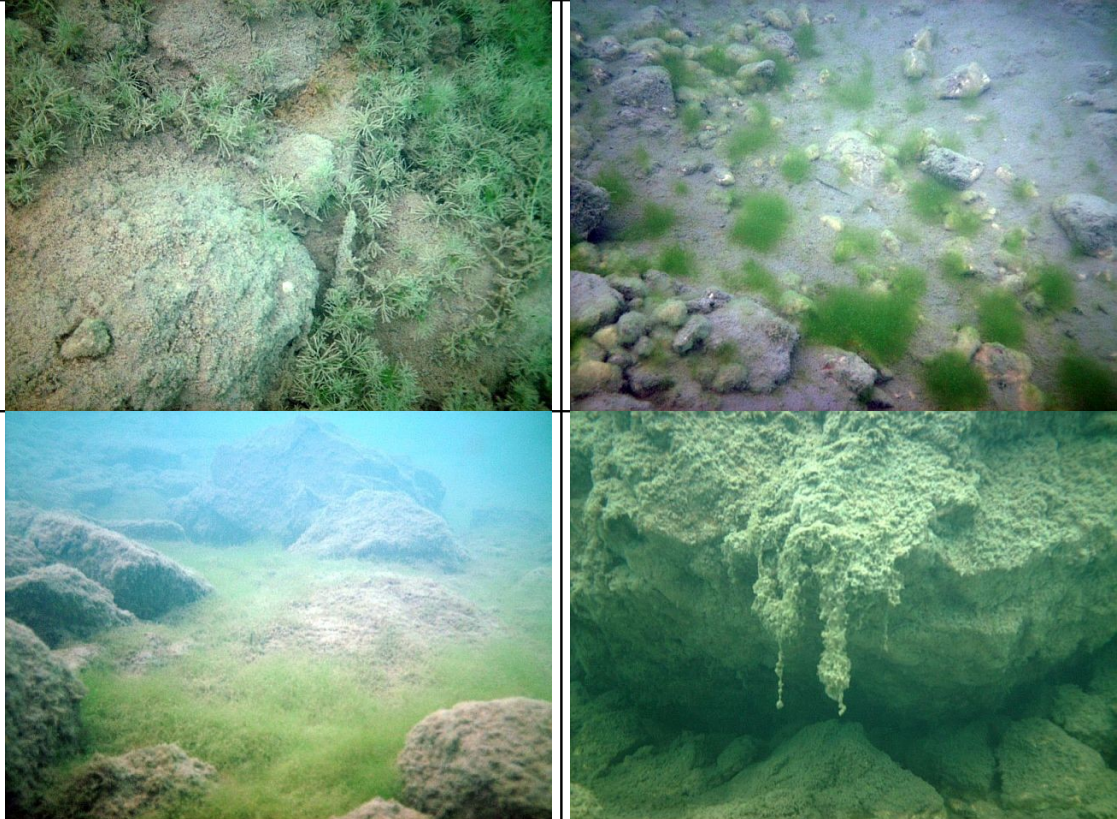

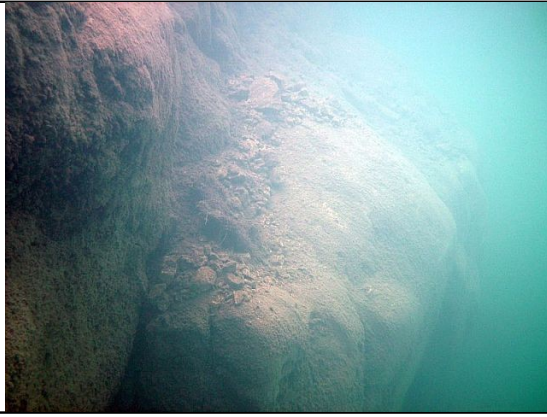
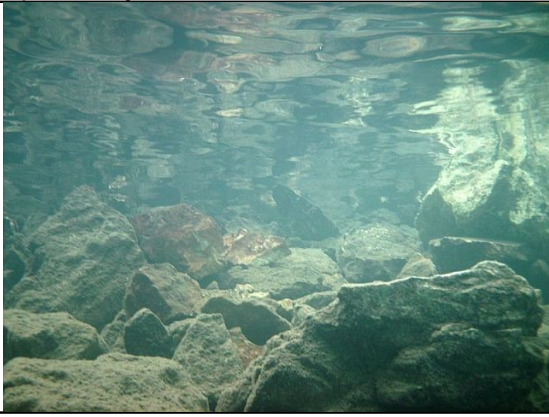

PODvodni ATLAS SLOVENIJE. POPIsNI LIST ŠT. 22

Ime lokacije	Kriška jezera (Kriški podi, Zadnjica, Trenta)		
Tip	JEZERO		
Zahtevnost	P2 opomba: visokogorska jezera z zahtevnim pristopom.		
Nočni potop	NE		
Zemljevid / skica	 		
Zemljepisna lega	Gauss-Krueger (GIS)	Y=5408210m	X=5140128m
	WGS84 (GPS)	$\varphi=46^{\circ}23'56.26''=46.39896^{\circ}\text{N}$	$\lambda=13^{\circ}48'05.42''=13.80151^{\circ}\text{E}$
Fotografije	 		
Opis kraja	<p>Kriški podi so visokogorska krnica nad dolino Zadnjice (Trenta) na povprečni nadmorski višini 2000m. Krnico obdajajo približno 500m višji vrhovi: Planja in Razor na zahodu, Križ in Stenar na severu ter Gamsovec in Pihavec na vzhodu. Vse skupaj predstavlja domovino številnim gamsom in kozorogom. Planinske poti vodijo k dobro oskrbovani planinski koči z imenom Pogačnikov dom na Kriških podih, ki se nahaja na nadmorski višini 2050m sredi visokogorske krnice.</p> <p>Zemljevidi Kriških podov vsebujejo številne napake. Poleg napačno vrisanih planinskih poti</p>		

	<p>manjka eno celo jezero! Na večini zemljevidov so vrisana samo tri jezera, na letalskih posnetkih in pri planinarjenju pa jih opazimo štiri! Povrhu so tri narisana jezera v napačnem medsebojnem razmerju.</p> <p>Največje je Spodnje Kriško jezero z gladino na nadmorski višini približno 1880m. Jezero je približno ovalne oblike, dolgo 140m in široko 100m. Dno jezera doseže največjo globino 8.5m približno sredi jezera, odvisno od debeline plasti mulja v najglobljem delu. Jezero se nahaja ob planinski poti iz Zadnjice do Pogačnikovega doma. Na njegovi južni travnati obali se pogosto ustavljajo planinci in odmetavajo najrazličnejše smeti v jezero. Na zahodu in severu se v jezero spuščajo melišča, na vzhodu pa strma kamnita stena Pihavca.</p> <p>Srednje Kriško jezero se nahaja v dolinici za Pogačnikovim domom na nadmorski višini približno 1950m. Jezero je približno okrogle oblike, premera 60m. Dno jezera doseže največjo globino 6.5m približno sredi jezera, odvisno od debeline plasti mulja v najglobljem delu. Do jezera pelje sicer neoznačena, ampak dobro vidna planinska pot, ki se od Pogačnikovega doma spusti približno 100m navzdol do gladine jezera. Obala jezera je kamniti drobir melišč.</p> <p>Zgornje Kriško jezero je najvišje ležeče jezero v Sloveniji z gladino na nadmorski višini približno 2150m. Jezero je približno kvadratne oblike s stranico 80m in je v resnici dosti večje kot na zemljevidih. Na zahodu se v jezero spuščajo melišča z Razorja, na severu melišča s Križa, na jugu in vzhodu pa skalnata pregrada zadržuje jezero. Do Zgornjega Kriškega jezera ne vodijo označene poti, je pa iz njega napeljan vodovod za Pogačnikov dom. Najbližja označena planinska pot od Pogačnikovega doma na Križ pelje visoko nad zahodno obalo jezera.</p> <p>Četrto Kriško jezero je najmanjše in leži na nadmorski višini približno 1970m v isti dolinici nad Srednjim Kriškim jezerom. Jezero je podolgovate oblike dolžine 60m in širine 30m. Obala jezera je kamniti drobir melišč. Od vseh štirih Kriških jezer se četrto najkasneje prikaže izpod snežne odeje. Po zimah z obilnimi snežnimi padavinami je jezero lahko tudi celo poletje prekrito s snegom in se prikaže šele jeseni. Do Četrtega Kriškega jezera ne vodijo označene poti, niti jezero ni vrisano na zemljevidih. Najpreprostejši dostop je iz smeri Srednjega Kriškega jezera.</p>
<p>Kako pridemo do izhodiščne točke</p>	<p>Z avtom se Kriškim jezerom približamo po cesti Bovec-Vršič. Pri zaselku Log na Trenti (Trenta) na ostrem cestnem ovinku zavijemo v dolino Zadnjice in se ustavimo na parkirišču, ki je izhodišče številnih planinskih poti: Kriški podi, Luknja (Triglav), Dolič (Triglav) in Prehodavci (dolina Triglavskih jezer). Do Pogačnikovega doma pelje dobro označena planinska konjska pot (mulatiera). V poletnih mesecih obratuje tovarna žičnica, ki iz spodnje postaje v bližini parkirišča v Zadnjici oskrbuje naravnost Pogačnikov dom.</p> <div data-bbox="363 1261 916 1668" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="927 1261 1487 1668" data-label="Image"> </div> <p>Če nesemo potapljaško opremo s sabo, je priporočena manjša jeklenka 5l ali 7l in kompenzator plovnosti z velikimi žepi, da lahko vanje naložimo kamenje za obtežitev, ki ga na obalah Kriških jezer zagotovo ne primanjkuje. Z lažjo opremo je treba računati na vsaj tri ure pešačenja in 1200m višinske razlike do najnižjega Spodnjega Kriškega jezera. Za prevoz težje opreme je dobro navezati stik s planinskim društvom Radovljica, ki upravlja s Pogačnikovim domom in pripadajočo žičnico. Pred izletom v planine je pametno preizkusiti našo celotno potapljaško tehniko na nezahtevnem potopu v sladkovodnem jezeru v dolini.</p>
<p>Parkirni prostor</p>	<p>Priporočeno je parkiranje v Zadnjici na izhodišču planinskih poti v bližini spodnje postaje tovarne žičnice.</p>
<p>Pristop k vodi</p>	<p>Na obali izbranega jezera raztovorimo opremo ter se najprej odpočijemo. Priporočena je vsaj ena ura počitka po naporni planinski poti, sicer bomo pod vodo pičlo zalogo zraka izredno hitro porabili! Šele po počitku se oblečemo v neopren in opravimo v potapljaško opremo.</p>
<p>Opis potopa</p>	<p>Pred potopom velja razmisliti o razpoložljivi količini zraka in vplivu nizke temperature vode. Poraba zraka je v plitvih visokogorskih jezerih sicer majhna. Zaradi velike nadmorske višine doseže skupni tlak 1bar šele na globini dveh do treh metrov!</p>

	<p>Nizka temperatura vode narekuje dva krajša potopa z vmesnim postankom vsaj v največjem Spodnjem Kriškem jezeru, da se medtem ogrejemo. Smiselno je obplavati celotno obalo jezera na plitvini, mogoče celo na dah, saj se dno in rastlinstvo spreminjata. Rakce, zanimive zelene preproge in čudne vzorce v mulju najdemo v globljih delih jezera.</p> <p>Med potopom v jezeru, še posebno pa pri vstopu in izstopu iz vode pazimo, da ne poškodujemo krhke narave in nežnih jezerskih rastlin.</p>
Dodatna oprema	Planinska: primerni planinski čevlji in udoben nahrbtnik za prenos potapljaške opreme. Dihalka za varčevanje z zrakom na plitvini.
Ugodne razmere	Poletni meseci: avgust, september.
Globina vode	Spodnje Kriško jezero do 8.5m, Srednje Kriško jezero do 6.5m.
Temperatura vode	Poleti na površini 10°C, na dnu 3°C.
Vidljivost v vodi	Dobra opomba: odvisno od količine snega pozimi.
Tok	Ga ni opomba: majhna jezera brez pretoka.
Vegetacija	<p>Spodnje Kriško jezero vsebuje razvitejše vodne rastline ob obali in preprostejše vodne rastline (alge) na vseh globinah. Na večjih skalah zasledimo številne tvorbe brez mehurčkov, ki visijo navzdol. Ponekod prevladujejo velike zelene preproge alg. Tudi mulj v najglobljem delu jezera je ponekod zelenkast. V Srednjem Kriškem jezeru in ostalih višje ležečih jezerih je vodnih rastlin čedalje manj, saj jih uničujejo ogromne količine snega in ledu pozimi.</p>
Opazene živali	<p>V Kriških jezerih ni rib. Na dnu Spodnjega Kriškega jezera najdemo majhne črne rakce (2cm). Še dosti manjši rdeči rakci prosto lebdiijo v globinah Spodnjega in Srednjega Kriškega jezera in so na fotografiji vidni kor rdeče pikice. Tudi živali je v višje ležečih jezerih čedalje manj.</p> <p>V Kriških jezerih naletimo na male hroščke, velikosti od 0.5-1cm in različnih barv: črni (črtica sredi fotografije), beli, zeleni, rjavi... Hrošči so žuželke, torej nimajo škrg in potrebujejo zrak. Ti hroščki so odlični potapljači. Na dnu nabirajo hrano, na površino pa priplavajo po zrak in potem spet po hrano na dno. Žuželke zajemajo zrak na zadku. Ti hroščki znajo na površini zajeti cel mehurček zraka, ga zadržijo z zadnjimi tacami na zadku in z njim odplavajo nazaj v globino.</p>

		
Oblika, sestav dna	Skalnato in drobni melišč ob obali, na dnu debela plast muljaste usedline.	
		
Posebnosti	Triglavski Narodni Park prepoveduje potapljanje brez posebnega dovoljenja.	
Lokalni potapljaški klub / kompresor	Lokalnega društva ni, najbližji je: DPD Tolmin: Društvo za podvodne dejavnosti TOLMIN SELA PRI VOLČAH 36, 5220 TOLMIN	
Kontaktna oseba	Dušan Petrevčič, 041 424 830, 05 3051 145, dusan.petrevcic@siol.net	
Gostinska ponudba	Pogačnikov dom (planinska koča).	
Prenočišča	Pogačnikov dom (planinska koča).	
Turizem, vredno ogleda	Planinski vrhovi v okolici: Razor, Križ, Stenar, Gamsovec, Pihavec.	
Slovenska Potapljaška Tranzverzala	Lokacija ni primerna za SPT, ker trenutno ni dostopna vsem potapljačem.	
Možna lokacija za žig SPT		
STATUS SPT	TOČKA še ni opremljena z žigom SPT- SLOVENSKA POTAPLJAŠKA TRANZVERZALA	
Podatke je izpolnil	24.07.2012	Matjaž Vidmar, vidmar.matjaz@gmail.com